

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातील परंपरागत कृषि विकास योजनेअंतर्गत ५०० गटांचा तीन वर्षांचा कार्यक्रम राबविण्याकरिता प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : योजना ३३२२/प्र.क्र.१३९/१-अ

मादामकामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, विस्तार, मुंबई-४०००३२

दिनांक : १० नोव्हेंबर, २०२२.

- संदर्भ** - १. केंद्र शासन पत्र क्र. २-१/२०२०-Org.Fmg., दि. २७/१०/२०२१
२. कृषि आयुक्तालयाचा प्रस्ताव क्र. PKVY/Allocation/३८६७३, दि. २५/११/२०२१
३. केंद्र शासनाचे पत्र क्र. ९-१५/२०२०-Org.Fmg (८११४६), दि. ०१/०२/२०२२
अन्वये प्राप्त परंपरागत कृषि विकास योजनेच्या सुधारित मार्गदर्शक सूचना.
४. केंद्र शासन पत्र क्र ९-३५/२०१५-Org.Fmg.(FTS/५९०६६), दि. २४/०३/२०२२
५. शासन पत्र क्र राकृवियो२०२२/प्रक्र६८/१४ अ, दि. २०/०४/२०२२
६. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र PKVY/Allocation/२२-२३/१५६१०, दि. २२/०४/२०२२
७. शासन पत्र क्र.RKV-२०२२/C.R.१०३/१४-A, दि. १२.०७.२०२२
८. केंद्र शासनाचे पत्र क्र. ९-३५/२०१५-Org.Fmg(५९०६६/FTS), दि. १६.०८.२०२२
९. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र कृआ/पीकेव्हीवाय/५००गट/२८४७५/२०२२,
दि. १९/०८/२०२२

प्रस्तावना:-

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातील परंपरागत कृषि विकास योजना ही गट शेती आधारित योजना असून योजनेअंतर्गत एकदा निवड केलेल्या गटास/लाभार्थीस तीन वर्षे लाभ देण्यात येतो. योजना केंद्र हिस्सा ६० टक्के व राज्य हिस्सा ४० टक्के या प्रमाणात राबविण्यात येते.

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातील परंपरागत कृषि विकास योजना केंद्र शासनाच्या संदर्भ क्र. १ वरील पत्र तसेच संदर्भ क्र. ०३ वरील सुधारित मार्गदर्शक सुचनांप्रमाणे राबविणेसाठी सूचना प्राप्त झाल्या होत्या. कृषि आयुक्तालयामार्फत संदर्भ क्र. ०२ वरील पत्रान्वये केंद्र शासनास प्रस्ताव सादर केला होता. त्यास अनुसरून संदर्भ क्र. ०४ व संदर्भ क्र. ०८ वरील पत्रान्वये केंद्र शासनाच्या राज्यात एकूण ५०० गट स्थापित करून योजना राबविण्यासाठी निर्देश प्राप्त झालेले आहेत.

सन २०२२-२३ पासून केंद्र शासनाने वार्षिक कृति आराखडा (AAP) आधारित सेट्रिय शेती योजनासाठीचा निधी राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेद्वारे उपलब्ध करून देणार असल्याचे संदर्भ क्र. ५ वरील शासन पत्रान्वये निर्देशित केले आहे. त्यानुसार राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्यस्तरीय मंजूरी समिती (SLSC) च्या दि. ५ जुलै, २०२२ रोजीच्या बैठकीत परंपरागत कृषि विकास योजनेच्या वार्षिक कृति आराखड्यास (AAP) मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

कृषि आयुक्तालयाने संदर्भ क्र. ०९ वरील पत्रान्वये विनंती केल्यानुसार राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातील परंपरागत कृषि विकास योजना राबविण्यासाठी ५०० गटांकरीता तीन वर्षांत प्रवर्गनिहाय एकूण केंद्र

हिस्सा रु. ३०६०.०० लाख व त्यास पुरक राज्य हिस्सा रु. २०४०.०० लाख असा एकूण रु. ५१००.०० लाख एवढ्या निधीस प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातील परंपरागत कृषि विकास योजना केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार राज्यात तीन वर्षांच्या कालावधीमध्ये प्रवर्गानिहाय राबविण्यासाठी पुढीलप्रमाणे प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे-

(रुपये लाखात)

प्रवर्ग	प्रथम वर्ष			द्वितीय वर्ष			तृतीय वर्ष			एकूण (प्रथम+द्वितीय+तृतीय वर्ष)		
	केंद्र हिस्सा ६० टक्के	राज्य हिस्सा ४० टक्के	एकूण	केंद्र हिस्सा ६० टक्के	राज्य हिस्सा ४० टक्के	एकूण	केंद्र हिस्सा ६० टक्के	राज्य हिस्सा ४० टक्के	एकूण	केंद्र हिस्सा ६० टक्के	राज्य हिस्सा ४० टक्के	एकूण
सर्वसाधारण	८७०.४५	५८०.३०	१४५०.७५	८९६.८२	५९७.८८	१४९४.७१	८७०.४५	५८०.३०	१४५०.७५	२६३७.७२	१७५८.४८	४३९६.२०
अनु. जाती	७५.७४	५०.४९	१२६.२३	७८.०३	५२.०२	१३०.०५	७५.७४	५०.४९	१२६.२३	२२९.५०	१५३.००	३८२.५०
अनु. जमाती	६३.६२	४२.४१	१०६.०३	६५.५५	४३.७०	१०९.२४	६३.६२	४२.४१	१०६.०३	१९२.७८	१२८.५२	३२१.३०
एकूण	१००९.८०	६७३.२०	१६८३.००	१०४०.४०	६९३.६०	१७३४.००	१००९.८०	६७३.२०	१६८३.००	३०६०.००	२०४०.००	५१००.००

२. सदर निधी वरील परीच्छेद क्र. १ मध्ये प्रदान केलेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार खर्च करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च मंजूर होणाऱ्या अनुदातून भागविण्यात येऊन पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

सर्वसाधारण प्रवर्ग-

केंद्र हिस्सा लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक -डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, (३५)(००)कृषी उन्नती योजन- परंपरागत कृषी विकास योजना (केंद्र पुरस्कृत योजना) केंद्र हिस्सा-६०% २४०१ ए०५६ कार्यक्रम, ३३अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक -डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, (३६)(००) कृषी उन्नती योजन- परंपरागत कृषी विकास योजना (केंद्र पुरस्कृत योजना) राज्य हिस्सा -४० % २४०१ ए०६५ कार्यक्रम, अर्थसहाय्य३३

अनुसूचित जाती प्रवर्ग-

केंद्र हिस्सा लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक-एन-३, २४०१ पिक संवर्धन, (००) ७८९, अनुसूचित जाती उपयोजना (०१) अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत योजना (०१)(१३) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो), केंद्र हिस्सा-६०% २४०१ बी२०३, योजनांतर्गत ३३ अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक-एन-३, २४०१ पिक संवर्धन, (००) ७८९, अनुसूचित जाती उपयोजना (०१) अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत योजना (०१)(१४) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो), राज्य हिस्सा-४०% २४०१ बी२१२, योजनांतर्गत ३३ अर्थसहाय्य

अनुसूचित जमाती प्रवर्ग-

केंद्र हिस्सा लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक- टी-५, २४०१ पिक संवर्धन, ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१ - जनजाती क्षेत्र उपयोजनेंतर्गत योजना (०१)(३०) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो), केंद्र हिस्सा-६०% (२४०१ ए७६२), ३३ अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक- टी-५, २४०१ पिक संवर्धन, ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१ - जनजाती क्षेत्र उपयोजनेंतर्गत योजना (०१)(३१) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो), राज्य हिस्सा-४०% (२४०१ ए७७१), ३३ अर्थसहाय्य

३. सदर योजना राबविताना खालील अटी व शर्तीचे पालन करण्यात यावे-

- सदर योजना केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन मार्गदर्शक सुचनानुसार व केंद्र शासनाच्या निधी वितरीत करण्याच्या अटी व शर्ती नुसार राबविण्यात यावी.
- खर्चाचे लेखे सुव्यवस्थित ठेवून सदर खर्चाचे लेखा परिक्षण अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्रे केंद्र व राज्य शासनाला लवकरात लवकर प्रगती अहवालासह सादर करण्यात यावेत. योजनेच्या वेगवेगळ्या बाबींवरील भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल केंद्र व राज्य शासनास प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करण्यात यावा.
- योजनेशी संबंधित ताळेबंद व लेखापरिक्षण जमा खर्चाच्या रकमा यांचा अहवाल अंमलबजावणी यंत्रणेने द्यावा. त्यामध्ये वर्षाच्या सुरुवातीला अखर्चीत रकमा व व्याजाद्वारे मिळालेले उत्पन्न स्पष्टपणे नमूद करण्यात यावे. जेणेकरून पारदर्शी स्वरूपात रकमा विचारात घेता येतील व संदिग्धता राहणार नाही.
- कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर कार्यक्रमापेक्षा जास्तीचा कार्यक्रम राबविला जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

४. सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे/प्रक्रियेचे/वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत/P.W.D / मॅन्युअलचे अधिन राहून/ C.V.C.तत्त्वानुसार/CAG च्या निर्देशानुसार/प्रचलित शासन निर्णय/नियम/परिपत्रक/तरतुदी नुसार, बजेट व कोषागार नियमावली नुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणांनी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहिल.
५. वेळोवेळी शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेला सर्व निधी पीएफएमएस (PFMS) मधील SNA प्रणालीद्वारे वितरीत करण्याची कार्यपद्धती बंधनकारक राहिल.
६. सदर योजनेकरिता आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणून व सहाय्यक संचालक, लेखा-१ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
७. प्रस्तुतचे आदेश वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ मधील भाग-पहिला, उपविभाग तीन मधील अनुक्र.४ येथील नियम २७ (२) (ब) अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांमध्ये काढण्यात येत आहे. तसेच वित्त विभाग, परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४.०४.२०२२ व अर्धशासकीय पत्र क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०५ एप्रिल, २०२२ मधील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्यात यावी.
८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१११०१८०२०६५१०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मु. वि. पगारे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
३. मा. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. सहसचिव (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर .
८. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक.
९. प्रकल्प संचालक, डॉ. पंजाबराव देशमुख जैविक शेती मिशन, अकोला.
१०. सर्व प्रकल्प संचालक (आत्मा).
११. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१२. सहाय्यक संचालक, लेखा-१, कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. कार्यासन १४३१, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. कार्यासन व्यय-१, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. निवडनस्ती (कार्यासन १-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.